

DOMAČIN.

DOMAČIN izhaja vsako soboto popoldne, če je ta dan praznik dan poprej ob istem času. — Naročnina za Ljubljano z dostavljanjem na dom: celoletno 3 K, polletno 1 K 50 v, četrletno 75 v; po pošti: celoletno 4 K, polletno 2 K, četrletno 1 K. — Uredništvo je na Miklošičevi cesti št. 16 v I. nadstr. — Dopisi naj se pošiljajo uredništvu DOMAČINA. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. — Inserati (oglasi): Trikrat razdeljena petit-vrsta pri enkratni objavi 12 v, pri vsaki nadaljnji objavi 8 v, pri dvostopni petit-vrsti v reklamnem delu stane vrsta 20 v. Cela stran 30 K, pri večkratnem objavljanju po dogovoru znaten popust. — Upraviništvo je na Miklošičevi cesti št. 16 v I. nadstr.

Štev. 26.

V Ljubljani, dne 26. junija 1915.

Leto III.

Avstrija in Italija.

(Uradna pojasnila o vojni z Italijo.)

Ko je sarajevski umor na strašen način razodel vsemu svetu mnogoletno početje Srbije in se je odločila Avstro-Ogrska, pokoreč se najelementarnejšim zapovedim samoohranitve, zahtevati od Srbije resna jamstva proti nadaljevanju takega početja, je morala po vsi pravici pričakovati, da bo pripoznana popolna opravičenost njene akcije. Saj se vendar od evropske velesile ni moglo pričakovati, da bo trpela sovražne provokacije malega sosedu, odpadniško gibanje na obmejnem ozemlju, vršeče se po določnem načrtu, in brezvestno sodelovanje pri zločinskih napadih in daleč razpletene zarote proti njeni varnosti in integriteti, ne da bi končno prišla za energična obrambna sredstva.

Kakor proti notranji upravičenosti, tako tudi proti obliki postopanja Avstro-Ogrske niso bili mogoči ugovori. Šlo je za nasprotje med monarhijo in

drugo neodvisno državo glede njiju medsebojnega razmerja in nič ni opravičevalo zahtevanja, naj prepuusti monarhija tretjim silam odločitev, kako daleč sme iti v obrambo svojega miru in svoje varnosti.

Dasi se je torej tikal razpor izključno Avstro-Ogrske in Srbije, se je moralo vendar računati z možnostjo, da zna Rusija, vzlic naši izjavi, da se ne bomo dotaknili suverenitete in teritorialne posesti Srbije, če ostane razpor lokaliziran, porabiti dobrodošli povod, da že zdaj izvede že dolgo gojeni namen napadalne vojne proti Avstro-Ogrski in s tem obenem proti Nemčiji, katero vojno so dajale vedno jasneje poznovati obsežna oboroževanja opetovane poskusne mobilizacije in zgradbe velikih strateških železnic.

Da, pričakovati je celo bilo, da bodo naše po nezaslišanem postopanju Srbije popolnoma utemeljene zahteve le tedaj odklonjene, če pride iz Petrograda znamenje, da smatra Rusija ta trenotek za primeren napasti monarhijo. Saj je bila za ta slučaj v ruskih računih Srbiji določena važna naloga, suniti v flanko, za katero vlogo je znala Rusija Srbijo s panslavističnimi

Podlistek.

Strašna noč.

Slika A. P. Čehova. Poslovenil Podravski.

Jaz, gospodje, ne verjamem, niti sem kdaj verjel, toda kadar se primeri človeku kaj takega, pa zamore privedi do mističnega razpoloženja celo filozofa.

Odločil sem se torej, da grem prenočit k svojemu prijatelju Upokojevu, kateri se je, kakor vam je znano, pozneje ustrelil. Stanoval je pri trgovcu Črepu v Mrtvi ulici.

Panihin si otare znoj, ki mu je nastopil na licu in težko dihaajoč nadaljuje:

„Svojega prijatelja nisem našel doma. Potrkavši na duri sem se prepričal, da ga ni doma, torej sem otipal ključ, odprl duri in stopil v sobo. Tu sem odložil moker plašč na tla in otipajoč v temi naslonjač, sem se vsedel, da si oddahnem. Bilo je temno. V dušniku v oknu je otožno cvilil veter. V peči je monotonno godel čriček svoj enoličen napev. V Kremlju se je oglasil zvon. Pa sem hitel prižgati vžigalico. Toda luč me ni oprostila mračnega razpoloženja, marveč narobe. Strašna, neizrekljiva groza se me je polastila znovič. Zakričal sem, spustil se v beg in kakor brez zavesti zbežal iz sobe.

V sobi svojega prijatelja sem videl prav to isto kot v svoji sobi — krsto.

Prijateljeva krsta je bila cimetove barve, ki ji je dajala nekak poseben, mračen kolorit. Kako je prišla semkaj? Da bi to bila optična prevara, o tem ni bilo mogoče dvomiti. V vsaki sobi vendar ni mogla biti krsta! Bilo je očitno, da sem bil bolan na živcih, da je bila to halucinacija. Kamorkoli bi bil šel sedaj, povsod bi videl pred seboj to grozno bivališče smrti. Prihajal sem torej ob pamet, bolehal po načinu „rakvomanije“ in vzroka zbežanosti ni bilo treba dolgo iskati, treba se je bilo spomniti spiritistične seance in besed Spinoze.

„Norim,“ sem si mislil ter se prestrašen prijemal za glavo. Kaj mi je bilo početi?“ nadaljuje Panihin.

„Blaznel sem ter bil izpostavljen nevarnosti, da se hudo prehladam. Na srečo mi je prišlo na misel, da stanuje moj dobri prijatelj zdravnik Pogostov, ki se je bil pred nedavnim nastanil v mestu ter bil tudi navzoč ponoči na spiritistični seanci, nedaleč na strani v Mrtvi ulici, v hiši državnega svetnika Kladbiščenškega. On takrat še ni bil oženjen.

Pri Pogostovu je bilo mojim živcem usojeno prebiti še nove muke. Stopajoč na peto nadstropje sem začul grozen trušč. Zgoraj je nekdo dirjal semtertje, zapiral duri druge za drugimi ter močno cepetal z nogami.

ljubezenskimi dokazi in dosledno politično podporo vedno držati pripravljeno.

Spričo sistema zvez in entent, ki je že desetletja podlaga evropske politike, je bilo v naprej jasno, da provzroči Rusija s svojim neupravičenim vtikanjem v razpor med monarhijo in Srbijo najtežje konsekvence, da, celo splošen konflikt.

O tem pač ni bilo nobenega dvoma, da se Nemčija, ki je pripoznala polno opravičenost naših obtožb proti Srbiji, ne bo umaknila s pota, ki ga ji je znamenovala dana beseda in lastni življenjski interes in z vso silo pomagala dolgoletnemu zavezniku proti ruskemu napadu. S tem je pa bil dan slučaj vojne tudi za Francijo, ki je desetletja prežala na ugodno priliko za uresničenje svojih načrtov revanše in ravno tako je bilo pričakovati, da se udeleži vojne tudi Angleška, četudi je še zadnji čas tajila, da ima trdne zveze z drugima državama entente. Končno se je smelo računati tudi s tem, da stopi na stran centralnih držav tudi Turčija, dasi je morala prenašati še posledice pravkar končanih balkanskih vojn, ker se zaveda, da bi zmaga Rusije pomenila konec njene neodvisnosti.

Katero pa je bilo stališče Italije napram tej eventualni evropski vojni? Pač je določala zavezniška pogodba z obema centralnima državama, kateri se je imela Italija zahvaliti za tri desetletja varnosti in miru, za nemoteni razvoj svojih državnih in gospodarskih moči in skoraj breztrudno pridobitev dveh razsežnih provincij onstran Sredozemskega morja, da mora pomagati svojima obema zaveznikoma v vojni proti dvema ali več državam, če te ne izzovejo same vojne.* Pač je bilo pričakovati, da nastop Avstro-Ogrske, ki se je moral po letih brezprimerne miro-

* Člen III. trozvezne pogodbe se glasi v prestavi: «Če bi bil eden ali dva visokih pogodbenikov brez direktnega izzivanja z njih strani napaden od dveh ali več velesil, ki niso podpisale pričujoče pogodbe, in z njimi zapleten v vojno, bi nastal za vse visoke pogodbenike istočasno casus foederis.»

„Semkaj k meni!“ sem čul krič, ki mi je pretresel dušo. „Hišnik, pridi sem!“

Za trenutek pozneje je dirjala mimo mene po stopnicah črna postava v plašču in s pokvečenim cilindrom na glavi.

„Pogostov!“ sem zaklical, spoznavši svojega prijatelja. „Ali ste vi? Kaj vam je?“

Ko je došel k meni, je obstal ter me krčevito prijel za roko. Bil je bled in težko je dihal. Oči so mu blodile semtertje, prsi so se mu dvigale.

„Ali ste vi, Panihin?“ me vpraša z zamolklim glasom. „Ali ste zares vi? Bled ste, kakor bi prišli iz groba. Da, resnica, ali ste vi, ne pa kaka halucinacija? Moj Bog, strašni ste!“

„Kaj vam je, da ste tako prestrašeni?“

„Oh, dajte mi, brate, čas, da se oddahnem. Vesel sem, da vas vidim, da ste zares vi, ne pa kaka optična prevara. Prokleta spiritistična seanca! Tako mi je razdražila živce, da sem, le pomislite, sedaj ko sem se vrnil domov, videl v svoji sobi — krsto.“

Nisem verjel lastnim ušesom in prosil sem ga, naj mi to ponovi.

„Krsta, pravcata krsta!“ reče doktor ter se onemogel vsede na stopnice. „Nisem plašljivec, vendar celo sam zlod bi se prestrašil, ko bi po spiritistični seji naletel v temi na krsto.“

ljubnosti in potrpljenja napram srbskim izzivanjem končno izvršiti, ni imel značaja provokacije, pač pa je izšel napad s strani Rusije, ki se je posluževala pri izvajanju svojih dalekosežnih načrtov Srbije kot orodja proti monarhiji. Kljub temu so se pokazali znaki za to, da Italija ne bo vstopila na strani svojih zaveznikov v vojno, kakor bi bilo to odgovarjalo besedilu pogodbe.

Po šarenem stališču, katero je zavzemala Italija za časa, ko je šlo za Algeciras in za časa aneksijske krize, po razgovorih v Racconigiju in po neprestanem spogledovanju s tripelentento, sta morali nasprotno Avstro-Ogrska in Nemčija sumiti, da se bo Italija odtegnila izpolnitvi svojih zavezniških dolžnosti in da bo to motivirala z raznimi interpretacijskimi umetnostmi pri pogodbi.

(Dalje prihodajči.)

Svetovna vojna.

Z avstrijsko-italijanskega bojišča

Italijanski napadalni poskusi na oceli fronti odbiti.

Uradno poročajo dne 16. junija.

Italijani so poskusili izvršiti nove posamezne sunke, toda bili so povsod odbiti; tako ob Soči pri Trziču, Zagraju in pri Plavah, ob koroški meji v okolici vzhodno prelaza Plöcken in v tirolskem obmejnem ozemlju pri Peutelsteinu.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, feldmaršallajtnant.

Položaj na italijanski fronti.

Uradno poročajo dne 17. junija.

Na fronti ob Soči so naše čete pri Plavi zopet odbile več napadov in prizadele nasprotniku težke izgube. V skalnatem gorovju Krna se nadaljujejo boji planinskih čet.

Zbegano in jecljaje sem pripovedoval tudi jaz doktorju o krstah, ki sem ju videl pred nedavnim.

Za trenutek sva gledala drug drugega z izbuljenimi očmi in odprtimi usti. Potem, hotoč se prepričati, da ne sanjava, jela sva ščipati drug drugega.

„Oba naju boli,“ reče doktor. „Iz tega sledi, da ne spiva in ne gledava drug drugega v sanjah. Kaj nama je, brate, sedaj početi?“

Ko sva prebila celo uro na hladnih stopnicah, zatopljena v svoje misli in domenke, jelo je naju grozno zebsti in odločila sva se, otrestiti se malodušnega strahu, zbuditi služabnika ter iti z njim v doktorjevo sobo. Tako sva tudi učinila. Stopivši v sobo sva prižgala svečo ter v resnici zagledala krsto, obito z belim brokatom, opremljeno z zlatimi cembli. Služabnik se je pobožno prekrizal.

„Sedaj se lahko prepričamo,“ je dejal blede doktor, tresoč se na vsem životu, „ali je ta krsta prazna, ali leži nemara v njej mrlič?“

Po daljši razumljivi neodločnosti se je doktor pripognil, stisnil od strahu in pričakovanja zobe ter odstranil s krste pokrov. Pogledali smo v krsto in — —

Krsta je bila prazna.

Mrliča ni bilo v njej, pač pa smo našli v njej pismo naslednje vsebine:

„Dragi Pogostov! Znano ti je, da je zadeva mojega tasta dospela do velikega upadka. Tiči do ušes

Na koroški meji se ni včeraj nič posebnega pripetilo.

Na Tirolskem so bili odbiti sovražni naskoki proti prelazu Tilliach, v ozemlju Tofana, pri Trosassi, Buchensteinu in Montecostonu vzhodno Folgarije.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, feldmaršallajtnant.

Novi brezuspešni italijanski napadi. — Hrabrost dalmatinskih čet.

Uradno poročajo dne 18. junija.

Z novimi sunki ob soški fronti so dosegli Italijani ravno tako malo uspeha, kakor dosedaj.

Pri Plavah so odbile naše vrle dalmatinske čete predvčerajšnjem zvečer in ponoči napad neke italijanske brigade.

Včeraj nas je sovražnik znova napadel, pa je bil zopet poražen. V napadalnem prostoru smo ugotovili 2 piemonteški brigadi in en polk mobilne milice.

Italijanske izgube so tu, kakor tudi v krnskem ozemlju, jako težke.

Takisto smo zavrnili ponovne sovražne napade v ozemlju Plöckena in na Monte Costonu.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, feldmaršallajtnant.

Uradno razglašajo dne 19. junija.

Ob fronti na Soči in na koroški meji je nastal po zadnjih brezuspešnih, z velikimi izgubami združenih napadih Italijanov mir, katerega prerušujejo le posamezne praske in na nekaterih mestih topovski ogenj.

Neki, včeraj popoldne pri Plavah od sovražnika izvršen napad smo s topovskim ognjem že v kali zatrli.

Ob tirolski meji so bili italijanski oddelki, ki so skušali prodreti proti gorskim prelazom vzhodno od doline Fassa, povsod odbiti.

Sovražnik je ostavil brezuspešne napade na planoti Folgaria in Lavarone.

v dolgovi. Jutri ali pojutrašnjem pridejo popisovat njegovo premoženje, kar zamore ugonobiti povsem njegovo in in mojo rodbino, uničiti našo čast, ki mi je draga nad vse. Na včerajšnjem rodbinskem posvetovanju smo sklenili poskriti vse, kar le ima kakšno ceno. Ker pa imetje mojega tasta tiči v krstah, (kakor veš, je on najboljši mizar v mestu), torej smo sklenili, da poskrijemo najboljšo krsto. Obračam se torej do te kot prijatelja, pomagaj mi ohraniti naše imetje in našo čast! V zaupanju, da mi pomoreš ohraniti imetje, ti pošiljam eno krsto in te prosim, da jo skriješ in shraniš dotlej, dokler ne bom vprašal po njej. Brez pomoči znancev in prijateljev poginemo. Zanašam se, da mi ne odkloniš prošnje, a to tem bolj, ker krsta itak ne ostane dalje pri tebi nego en teden. Slehernemu, katerega smatram za svojega prijatelja, sem poslal po eno krsto, zanašajoč se na njihovo plemenitost in velikost. Vedno te ljubi tvoj Čeljustin.

Cele tri mesece sem zdravil potem svoje razdražene živce, toda naš prijatelj, mizarjev brat, si je ohranil čast in imetje ter ima celo pisarno za priredbo sprevodov in trguje celo s spomeniki in nagrobnimi ploščami. Pri tem se ne počuti preveč dobro in sleherni večer sedaj, kadar grem domov, se kar bojim, da zagledam poleg postelje bel mramornat spomenik ali pare.

V maloštevilnih „odrešenih“ krajih ob meji mučijo Italijani ljudstvo s tem, da jemljejo tale in izdajajo brutalne nasilne odredbe.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, feldmaršallajtnant.

Nova uspešna akcija našega brodivja ob italijanski obali.

Uradno poročajo dne 19. junija.

Dne 17. in 18. junija je izvršilo več naših križark in torpednih jednot ogledni obhod ob italijanski obali od državne meje do Fano. Pri tem so s topovskim ognjem poškodovale semaforne postaje ob izlivu Tagliamonta in pri Pesari ter železniške mostove čez reke Metanio in Arzila pri Rimini; tudi so potopile neki italijanski parnik, rešivši njegovo posadko.

Vse naše ladje so se vrnile nepoškodovane.

Brodivno poveljstvo.

Z lahkoto odbiti italijanski napadi pri Plavah, Ronkih in Tržiču.

Uradno razglašajo dne 20. junija:

Po lahkem odbitju slabejših italijanskih napadov pri Plavah, Ronkih in Tržiču, je tudi včeraj na fronti ob Soči nastal zopet mir. Tudi na koroški meji strelja sovražna artilerija brez uspeha na naše utrdbe.

Pri svojem vsaj z eno brigado izvršenem in, kakor znano, povsod odbitem napadu na naše postojanke vzhodno doline Fassa, je imel sovražnik znatne izgube. Samo pred eno oporno točko je bilo naštetih 175 italijanskih trupel.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, feldmaršallajtnant.

Boji pri Plavah in v krnskem ozemlju. — Naše torpedovke pred Monopoli. — Naši hidroplani nad Barijem in Brindisijem.

Uradno razglašajo dne 21. junija.

V noči na 20. junij so zavrnile naše hrabre čete pri Plavah zopet dva italijanska napada.

Tu je prišel neki italijanski častnik z belo zastavo in s trobentačem pred našo pozicijo, da sporoči neko prošnjo svojega brigadnega poveljnika. Ker se pa ti osebi nista mogli izkazati s pismenim pooblastilom kot parlamenterja, smo ju prijeli in sta sedaj v našem vojnem ujetništvu.

V ozemlju severozahodno od Krna smo vrgli sovražnika iz njegove pozicije v sedlu, pri tem so se posebno odlikovali oddelki debrecinskega honvedskega pehotnega polka.

Naša težka artilerija je uspešno posegla v gorski boj ob koroški meji. Neki napad v prostoru vzhodno od Plöckena je ostal, kakor vedno, brezuspešen.

V tirolskem obmejnem ozemlju se ni pripetilo ničesar bistvenega. Ogenj italijanske težke artilerije, naperjen proti našim utrdbam, nima prav nikakega učinka.

Dne 19. junija so naše torpedovke uspešno obstreljevale skladišča za olje in pristaniške naprave v Monopoli.

Naši hidroplani so z bombami poškodovali kolodvor v Bariju in Brindisiju.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, feldmaršallajtnant.

Ponovni sovražni napadi zavrženi. — Gorica bombardirana.

Uradno razglašajo dne 22. junija.

Pri Plavah smo zavržili nekatere sovražne napade.

Neki italijanski letalec je brezuspešno metal bombe na Gorico.

Na vseh frontah postrelja sovražnik mnogo topovske municije, sicer pa se drži pasivno.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, feldmaršallajtnant.

Z avstrijsko-ruskega in nemško-ruskega bojišča.**Od 1. do 15. junija nad 122.000 vojnih ujetnikov. — Novi uspehi na celi gališki fronti.**

Uradno razglašajo dne 16. junija.

V Galiciji se Rusi navzlic najtrdovratnejši obrambi niso mogli ustaviti splošnemu napadu zavezniških armad.

Ostro zasledovani od naših zmagovitih čet se umikajo poraženi ruski zbori čez Cewkow, Lubaczow in Javorow nazaj.

Južno od ceste na Lvov je vzela armada Böhm-Ermolli danes ponoči ruske pozicije na celi fronti v naskoku ter je vrgla sovražnika čez Sadowo-Wisznio in Rudke nazaj.

Južno od Dnjestra se vrši boj pred mostnimi utrdbami.

Čete armade Pflanzer so vzele včeraj zjutraj Nižniow.

Dosedanje bitke in boji meseca junija so prinesli bogat plen. Od 1. do 15. junija znaša celotna vsota: 108 častnikov, 122.300 mož, 53 topov, 137 strojnih pušk in 58 municijskih voz.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, feldmaršallajtnant.

Nemško poročilo o uspehih zavezniških armad na gališki fronti.

Uradno razglašajo dne 16. junija.

Severno od Zgornje Visle smo odbili ruske napade proti pozicijam, ki smo jih iztrgali Rusom 14. t. m. Porazene ruske armade so skušale včeraj na celi fronti med Sanom in močvirji ob Dnjestru ustaviti zasledovanje zavezniških armad. Zvečer smo jih povsod po trdem boju vrgli iz njihovih pozicij pri Cieplicach (severno od Sieniawe), južno-zahodno od Jaworowa in zahodno od Sadowe-Wisznie. Sovražnika zasledujemo.

Med močvirji ob Dnjestru in Zurawnem so Rusi nekoliko napredovali. Splošni položaj je tam neizpremenjen.

Vrhovno armadno vodstvo.

Položaj na severnem Poljskem.

Uradno razglašajo dne 16. junija.

Ruske napade proti nemškim pozicijam južno-vzhodno od Mariampola, vzhodno od Avgustova in severno od Bolimova smo odbili.

S svojim sunkom proti fronti Lipovo-Kalvarija smo dobili več ozemlja. Zavzeli smo več krajev ter uplenili 2040 ujetnikov in tri strojne puške.

Vrhovno armadno vodstvo.

Rusi se umikajo naprej. — Grodek v naših rokah.

Uradno razglašajo dne 17. junija.

Tudi včeraj se niso mogle porazene ruske armade nikjer ustavljati.

V Srednji Galiciji so nadaljevali umikanje s cele fronte v severo-vzhodni in v vzhodni smeri, zavarovani po močnih zadnjih stražah. Združene armade so jim krepko sledile.

Severno Sieniawe prodirajo naše čete čez Cieplice in Cevkov in so včeraj močne ruske sile, ki so se še borile na galiških tleh, vrgle s težkimi izgubami čez državno mejo.

Vzhodno so zvezne čete dosegle Lubaczow, iztrgale Rusom po ljutem boju Niemirov in prodirajo na Janow.

Na Lvovski cesti so čete armade Böhm vrgle še v večernih urah močne ruske zadnje straže. pri Wolacuchy čez Wereszyco in okoli polnoči z jurišem zavzele zapadni del Grodka. Tudi južno od Grodka je zapadni breg Wereszyce očiščen sovražnikov.

Južno od Dnjestra je položaj vobče neizpremenjen.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, feldmaršallajtnant.

Nemško uradno poročilo o uspehih zavezniške ofenzive v Galiciji.

Uradno razglašajo dne 17. junija:

Na vzhodu je bilo več ruskih napadov odbitih.

Severno od Sieniawe so napadi zavezniških čet prisilili Ruse, da so opustili svoje pozicije in da so se umaknili na Tarnograd.

Armada Mackensena je ostro zasledovala sovražnika. Dachnow in Lubaczow sta bila zavzeta v naskoku, južni breg reke Smolinke pa očiščen sovražnika.

Pri Niomirowu je bil ruski odpor kmalu strt in cesta Niomirow prekoračena.

Dalje proti jugu so se Rusi umaknili proti bregu Wereszyce.

Južno-vzhodno od dnjestrskih močvirij je položaj neizpremenjen. Vrhovno armadno vodstvo.

Zavezniške čete so zasedle Tarnograd ter izvojevale tudi na ostali fronti bistvene uspehe. — Ujele so zopet 1200 Rusov.

Uradno poročajo dne 18. junija.

Severno od Sieniawe so prodrle našega sovražnika zasledujoče čete na rusko ozemlje ter so dospele do višin severno od Kroszowa, do nižine ob Tanewu in so zasedle Tarnograd.

Tudi one ruske sile, ki stoje med dolnjim Sanom in Vislo se na več krajih umikajo. Vzeli smo Cieszanow in višine severno od tega kraja.

V goratem ozemlju vzhodno od Niemirowa ter v okolici pri Janowu so se nam postavile močne ruske sile nasproti.

Ob Wereszyci se vrši boj. Naše čete so zavzele na več krajih že vzhodno od te reke trdne pozicije.

Južno od gorenjega Dnjestra so se morali Rusi umakniti po ljutih bojih iz svojih pozicij pri Lityniji proti Kolodrubom. Sicer je položaj ob Dnjestru neizpremenjen.

Vzhodna skupina armade Pflanzer je včeraj med Dujestrom in Prutom kar najbolj krvavo zavrnila osem ruskih naskokov.

Sovražnik, ki je obupno poskušal vreči naše hrabre čete v Bukovino nazaj, je imel v artilerijskem ognju

težke izgube ter se je beže umaknil. Uplenili smo 8 častnikov, 1200 mož in 3 strojne puške.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, feldmaršallajtnant.

Pozicija za pozicijo ruske obrambne črte pada. — Grodek, Komarno, Ulanov osvojeni.

Uradno poročajo dne 19. junija.

Bitka v Galiciji se nadaljuje. V naskoku proti nepretrgano zvezani obrambni poziciji Rusov ob Wereszycki in severno od nje so zavzele čete zavezniških armad pozicijo za pozicijo.

Grodek in Komarno sta osvojena.

Na severni fronti smo očistili južni breg Tanewa od sovražnika in zasedli Ulanow po ljutem boju.

Južno od gorenjega Dnjestru napad zavezniških čet napreduje. — Vzhodnja skupina armade Pflanzler je nove težke napade Rusov zopet krvavo odbila.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, feldmaršallajtnant.

Uradno razglašajo dne 19. junija:

Ruski napadi pri Šavlih, ob Dwini in v odseku Szlawanta so bili odbiti.

Južno-zapadno od Kalvarije je bila vas Wolkowizna v naskoku zavzeta.

Rusi so bili zapadno od Sana vrženi do črte Zapuščie-Ulanow, vzhodno od tod pa čez črto Tanew-Pauczka.

Napadamo pozicijo Grodek.

Med močvirji ob Dnjestru in Sanom se nahajajoči Rusi so bili napadeni in potisnjeni proti severu.

Napadi se nadaljujejo.

Vrhovno armadno vodstvo.

Grodka črta prebita.

Uradno razglašajo dne 20. junija.

Rusi so na celi fronti vrženi iz pozicije na Wereszycki ter se od danes 3. ure zjutraj povsodi umikajo.

Uradno poročilo o veliki zmagi zavezniških čet pri Magierowu in Grodku.

Uradno razglašajo dne 20. junija.

Nadaljevanje krepke ofenzive združenih armad je doseglo včeraj v bitki pri Magierowu in Grodku novo popolno zmago nad sovražnimi armadami.

Po forciranju Sana in zopetnem zavojevanju Przemysla je uspeh združenih armad izsilil v prebijalni bitki med Lubaczowko in zgornjim Dnjestrom dne 15. junija nadaljnje umikanje sovražnika, ki je bil medtem s pritegnitvijo številnih ojačen postal zopet krepak za boj. Sovražnik se je takrat z velikimi izgubami umaknil v vzhodnji in severo-vzhodnji smeri.

V naslednjih dneh je najvišje rusko armadno vodstvo zbralo še enkrat ostanke poraženih armad v varstvo gališkega glavnega mesta in da bi naše prodiranje končno ustavilo v pozicijah Wereszyce, ki je po terenu močna in dobra pripravljena.

Po hudem boju je naval junaških združenih armad tudi to pot omajal celo rusko fronto.

Že v popoldanskih urah je bila sovražna pozicija v napadalnem prostoru armade generalnega polkovnika Mackensena pri Magierowem prebita. Sovražnik se je začel umikati proti Rawi Ruski in Zolkiewu, dočim se je ob Wereszycki še srdito ustavljal.

Ponoči so deli armade Böhm-Ermolli jurišale na sovražne pozicije ob obeh straneh ceste v Lvov. Obenem so drugi kori te armade vdrli povsod v sovražno glavno pozicijo.

Od 8. ure zjutraj se Rusi na celi bojni fronti umikajo, tako proti Lvovu, kakor tudi na sever in na jug od njega. Združene armade jih preganjajo.

Zopet je prišlo zmagovalcu v roke na tisoče ujetnikov in mnogo vojnega materijala.

Na zgornjem Dnjestru je začel sovražnik zapuščati svoje pozicije. Na fronti armade Pflanzler je bil na več krajih napad ponovljen, a vedno z velikimi izgubami odbit.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, feldmaršallajtnant.

Zmagovita armada Mackensen je vrgla Ruse za veliko cesto Zolkiew-Rawa Ruska.

Uradno poročajo dne 20. junija.

Armade generalobersta Mackensena so vzele grodsko pozicijo.

Na pričetku včerajšnjega dne so pričele nemške čete in pa zbor fml. Arza z napadom na močno okopane sovražne črte.

Po trdovratnem boju so bili popoldne sovražni jarki, nahajajoči se skoro povsodi v več zaporednih vrstah na 35 kilometrov dolgi fronti severno od Janowa do Hute-Obedynske, južno-zapadno od Rawe Ruske, v naskoku zavzeti.

Zvečer je bil vržen sovražnik za veliko cesto Zolkiew-Rawa Ruska.

Pod pritiskom tega poraza se je sovražnik, na katerega trdo pritiskajo avstro-ogrske čete, danes ponoči tudi iz sosednje pozicije med Grodkom in dnjestrskimi močvirji umaknil.

Med dnjestrskimi močvirji in izlivom reke Stry je opustil sovražnik južni breg reke Dnjestra.

Vrhovno armadno vodstvo.

Boji Mackensenove armade. — Rawa Ruska zavzeta. 9500 ujetnikov.

Uradno poročajo dne 21. junija.

Mackensenove armade se bore za Lvov in Zolkiew. Rawa Ruska je v naših rokah. Zapadno od Rawe Ruske smo sovražnika včeraj napadli in vrgli.

Dne 19. in 20. junija smo ujeli na bojišču med Janowom in severno od Magierowa okroglo 9500 Rusov ter ugrabili 8 topov in 26 strojnih pušk.

V okolici severozapadno od Šavel in vzhodno od gorenje Dubisse se je ponesrečilo več deloma od močnejših ruskih sil izvršenih napadov.

Vrhovno armadno vodstvo.

Z nemško-francoskega bojišča.

Obnovljeni francoski in angleški napadi na zapadni fronti.

Uradno poročajo dne 16. junija.

Vsled ruskih porazov so napadli včeraj Francozi in Angleži na mnogih mestih zahodne fronte z močnimi silami.

Angležem se je posrečilo pri Yperna našo pozicijo severno od ribnika pri Bellewarde nekoliko nazaj potisniti, nasprotno pa sta se popolnoma ponesrečila dva napada štirih angleških divizij med cestama Estaires-

La Bassée in kanalom La Bassée. Sovražnik je imel težke izgube in je pustil več strojnih pušk v naših rokah.

Sovražni poskus, prodreti v Vogezih med dolinami potokov od fronte do reke Lauch se je ponesrečil.

Ofenziva Francozov in Angležev se je razbila.

Uradno poročajo dne 17. junija.

Kose jarkov, ki smo jih predvčerajšnjem izgubili severno od ribnika pri Bellewaarde, smo povečini zopet osvojili.

Angleži in Francozi so včeraj nadaljevali svoje prodiralne poskuse. Severno kanala La Bassée smo premagali Angleže v boju moža proti možu ter jih prisilili, da so se hiteli umikati v svoje pozicije.

Proti fronti Lievin-Arras so Francozi neprestano znova napadali. Ob višini Loretto smo jim prepustili jarek, ki je bil že popolnoma razstreljen. Južno od Soucheza se jim je posrečilo obdržati se v naši poziciji v širokosti kakih 800 m. Na vseh ostalih krajih smo jih krvavo zavrnil.

Napadi, ki so jih izvršili, porabivši kar največ municije in ne meneč se za najtežje izgube, so se torej zopet končali s porazom za Francoze in Angleže. Za nas zmagoviti blizki boji pričajo znova o sijajni hrabrosti in neomajni vztrajnosti naših čet.

Z enakim neuspehom so se končali francoski napadi pri Mouline-Onstouvent. Tam smo ujeli 5 častnikov in 300 vojakov.

V Vogezih so živahni boji med Fochto in dolino Lauche včeraj še trajali, zvečer pa so ponehali. Ne glede na malo izgubo terena severozapadno od Metzerala smo obdržali vse naše pozicije ter ujeli 100 sovražnikov.

Vrhovno armadno vodstvo.

Nemški zrakoplovi nad angleško obalo.

Uradno poročajo dne 17. junija.

V noči od 15. na 16. junija so izvršili nemški mornariški zrakoplovi napad na severovzhodno angleško obal. Bombardirali so neko utrjeno pristaniško mesto ter zažgali tako nekaj industrijalnih naprav, ki so deloma uničene. Zrakoplove so močno obstreljevali, zlasti neka obrežna baterija, katero pa so zrakoplovi napadli in prisilili, da je umolknila.

Zrakoplovi so ostali nepoškodovani.

v. Behnke.

Krvave izgube Francozov in Angležev.

Uradno poročajo dne 18. junija.

Sovražniki so zaman nadaljevali svoje poskuse prodreti našo fronto severno od Arrasa.

Angleške napadalne čete smo severno od kanala La Bassée popolnoma uničili, le posamezni vojaki so mogli zbežati nazaj. Francozi so vdrl v male dele naše sprednje pozicije, sicer pa smo njihove napade odbili.

Krvave izgube nasprotnikov na tem bojišču odgovarjajo onim v bitki v Champagni.

Vrhovno armadno vodstvo.

Nemške čete so razrušile utrdbo Embermenil.

Uradno poročajo dne 19. junija.

Severno od kanala La Bassée smo brez truda odbili neki angleški napad.

Več francoskih napadov na višino Lorette se je razbilo.

V Argonih smo odbili več krajevnih sovražnih napadov v bajonetnem boju.

Severovzhodno od Lunevilla smo nenadoma napadli utrjeni kraj Embermenil in ga zavzeli. Po razrušitvi francoskih obrambnih naprav so se naše čete vrnile v svoje stare pozicije.

Vrhovno armadno vodstvo.

Uradno poročajo dne 20. junija.

Severno od kanala La Bassée in pa severno od Arrasa smo več sovražnih delnih napadov krvavo odbili.

V Champagni smo sestrelili neki francoski oddelek, ki je pri Perthesu razstrelil mine in nas potem napadel.

V Vogezih Francozi ljuto obstreljujejo Münster. Ponovni francoski napadi v dolini Fecht so ostali brezuspešni.

Vrhovno armadno vodstvo.

Nemška ofenziva v Argonih.

Uradno razglašajo dne 21. junija.

Na zapadnem obronku Argon smo prešli v ofenzivo. Würtemberški in severonemški domobranci so v širini 2 km zavzeli v naskoku več zaporednih obrambnih črt ter prizadejali Francozom pri njihovih brezuspešnih protinapadih kar najtežje izgube. Plen tega boja znaša 6 častnikov, 623 mož ter 3 strojne puške in 3 metalice min.

Z višin ob Maasi so izvršili Francozi proti našim pozicijam zapadno od Les Epargesa 5 močnih napadov, ki so se zapadno od ceste v našem ognju razbili.

Vzhodno od ceste je vdrl sovražnik v nekatere dele naše pozicije, od koder je deloma že zopet pregnan. V Vogezih smo krvavo zavrnil sovražne napade v dolini Fecht in južno od tam.

Da se izognemo nepotrebnim izgubam, smo ponoči po načrtu izpraznili Metzeral, ki ga je bila francoska artilerija razstrelila v razvaline.

Vrhovno armadno vodstvo.

Položaj na zapadni fronti.

Uradno poročajo dne 22. junija.

Odbili smo sovražne napade severozapadno od Dixmuidena in južno od Neuville.

Zapadno od Perthesa smo pomaknili svojo pozicijo po uspešnih razstrelitvah naprej.

Na višinah ob Maasi trajajo bližinski boji med težkim artilerijskim ognjem. Danes jutraj smo pričeli s protinapadom, izčistili naše jarke sovražnika, ki je bil vdrl v nje, ter ujeli 130 mož.

V Vogezih smo preložili po načrtu in ne pod pritiskom sovražnika svoje pozicije na vzhodni breg reke Fecht.

Vrhovno armadno vodstvo.

Ukaz

c. kr. deželnega predsednika za Kranjsko z dne 23. junija 1915. l., štev. 14.888, s katerim se vsled povelja Najvišjega poveljnika jugozapadne fronte (ces. ukaz z dne 23. maja 1915. l., drž. zak. štev. 133) res. štev. 1975 z dne 18. junija 1915. l. v namen omejitve zlorabe

alkohola na podlagi § 54, odstavek 2. obrtnega reda policijsko urejuje izvrševanje gostilničarskega in krčmarskega obrta.

§ 1.

Točenje in prodaja na drobno žganih opojnih pijač je ob nedeljah in praznikih ter ob tržnih dnevih tekom celega dneva, ob drugih dnevih pa od 4. ure popoldne naprej prepovedana. Žganjetoči morajo biti med tem časom zaprti.

§ 2.

Tudi v drugem času, kakor je omenjen v § 1., je prepovedano točenje in prodaja na drobno žganih opojnih pijač pripadnikom oborožene sile, vsem drugim osebam, ki se uporabljajo za vojaške službe, osebam, ki se podvračajo naborni ali prebiralni dolžnosti, mladostnim osebam v starosti pod 18. letom, pijancem iz navade in osebam, ki so duševno manj vredne ali nasilne.

§ 3.

Dalekosežnejša policijska ureditev je po krajevni potrebi prepuščena obrtnim oblastvom.

§ 4.

Ta ukaz se ne uporablja na oddajo žganih opojnih pijač v zdravilne namene na podlagi zdravniškega predpisa.

§ 5.

Ta ukaz je nabiti v obrtnih prostorih, ki so dovoljeni za točenje in prodajo na drobno žganih opojnih pijač, tako, da vzbuja pozornost gostov.

§ 6.

Za prestopke tega ukaza se uporabljajo kazenska določila obrtnega reda.

§ 7.

Ta ukaz dobi moč tisti dan, ko se razglasi.

C. kr. deželni predsednik:

Baron Schwarz l. r.

Tedenske novice.

(Razglas.) Akoravno sem prepričan, da bo prebivalstvo, ki je itak patriotično, iz lastnega nagiba skušalo preprečiti zločinske napade proti državnim in vojnim napravam, se čutim z ozirom na važnost reči vendar poklicanega ukreniti naslednje: 1.) Poškodovanje telefonskih, telegrafskih in železniških prog spada pod nagli sod. 2.) Da se pa preprečijo taki zločinski napadi že v naprej, se delajo občine odgovorne, da se državne in vojaške telegrafske in telefonske proge v obsegu občinskih mej ne poškodujejo. Občine imajo torej skrbeti samostojno, da se te proge zadostno stražijo. Če bi poškodovale civilne osebe take proge ali katero železniško proggo, ležečo med občinskimi mejami, in bi se ne mogel najti storilec, se bo naložila dotični občini visoka denarna kazen. Če bi te odredbe ne zadostovale, bi morali izbrati talnike, ki bi bili podvrženi vojaški oblasti. 3.) Osebe, ki podajo bližnjemu vojaškemu poveljstvu naznanila o vohunstvu, o signaliziranju v korist sovražniku ali o drugih zlo-

činih proti državni vojni sili, dobijo 100 do 500 kron nagrade, če se izkaže, da je naznanilo utemeljeno.

C. in kr. armadni poveljnik.

(Vpoklic črnovojniških letnikov 1878 do 1890 ter 1892 do 1894.) Črnovojni zavezanci rojstvenih letnikov 1878 do všteti 1890, 1892, 1893 in 1894, ki so bili na vnovičnem prebiranju v času od 25. dne maja do 15. dne junija 1915. l. ali pozneje spoznani za sposobne, morajo odriniti v službovanje, ako se niso že pritegnili na službo z orožjem ali niso bili iz ozirov javne službe ali javnega interesa oproščeni te službe na določen ali nedoločen čas, po spo-
daj nastavljenih rokih. Priti morajo k c. in kr. dopolnilnemu okrajnemu poveljstvu, oziroma k c. kr. deželnoobrambovskemu (deželnih strelcev) dopolnilnemu okrajnemu poveljstvu, ki je namenjeno v njihovi črnovojni izkaznici: 1. Avstrijski državljani rojstvenih letnikov 1887, 1888, 1889, 1890, 1892, 1893 in 1894 21. dne junija 1915 l.; rojstvenih letnikov 1878, 1879, 1880, 1881, 1882, 1883, 1884, 1885 in 1886 15. dne julija 1915. l. 2. Ogrski državljani po rokih, določenih v pozivnicah, ki se jim pošljejo. Gorenji roki za odhod v službovanje veljajo tudi, ako so v — tudi po izdaji tega razglasa — izročeni črnovojnih izkaznicah vstavljeni drugi roki za odhod v službovanje. Tisti, ki bodo spoznani za sposobne na dodatnem prebiranju po rokih za odhod v službovanje, ki pridejo v poštev za posamezne rojstvene letnike, morajo v 48 urah potem, ko so bili odbrani, odriniti v službovanje. V interesu vsakega črnovojnega zavezanca, ki odhaja na službovanje, je, da prinese seboj par močnih čevljev (eventualno škornjev, opank), potem žlico, nož in vilice ter posodo za jed, kakor tudi priprtetete (orodje za snaženje itd.), kolikor ima te predmete. Za te stvari se bo dala po njihovi vrednosti odškodnina, ako se spozna, da so uporabne za rabo v vojaški službi. Dobro je tudi prinesiti seboj živila za tri dni. Kdor ne sluša tega pozivnega povelja, se strogo kaznuje po zakonu z dne 28. junija 1890. l. (drž. zak. šte. 137).

(18letni črnovojniki) lahko dobe pravico enoletnih prostovoljcev, če so obiskovali vsaj šesti razred kake srednje šole ali vsaj drugi letnik kakega učiteljskega. Prošnje je vložiti najkasneje sedem dni pred nastopom vojaške službe pri pristojnem dopolnilnem okrajnem poveljstvu.

(Delo z vojaškim perilom.) Ker je vojaško perilo pri zavodu za pospeševanje obrti že pošlo, je zavod prevzel naročilo 30.000 parov hlačnih podvez (Hosenspangen), katero bo oddajal predvsem dotičnim šiviljam v delo, ki so imele dosedaj zaslužek z vojaškim perilom. Šivilje naj se zgledajo zato v pisarni zavoda za pospeševanje obrti.

(Dopusti privatnih nastavljenecv.) Razni gospodarski krogi so opozorili vlado, da bi mogle nastati pri trgovini, industriji in obrti težkoče, ako bi privatni nastavljenci tudi letos uporabljali ugodnost § 17. zakona o trgovskih pomočnikih, ki določa vsakoletne minimalne dopuste. Vlado se je prosilo, da naj ta paragraf za letos suspendira. Z ozirom na važnost tega vprašanja so se vršila v justičnem ministrstvu opetovana posvetovanja z zastopniki prizadetih krogov. Vlada se je prepričala, da se bodo v posameznih podjetjih delodajalci in delojemalci z ozirom na izredne razmere v dobrem sporazumeli. Zakon, oziroma § 17. zak. o trgovskih pomočnikih ostane zato neizpremenjen.

(Važna določila o poštnih pošiljativah na Kranjskem.) Od 25. junija 1915 dalje so vse poštne pošiljatve, ki pridejo na Kranjskem k oddaji ali predaji, podvržene cenzuri. To se daje z naslednjimi ukazili obče na znanje: 1.) Pisma in denarna pisma se morajo odprta oddajati na pošto; 2.) na vsakem pismu ali denarnem pismu, kakor tudi na vsaki poštni dopisnici morajo biti razločno zaznamovani ime in priimek in natančna adresa stanovanja dotičnega odpošiljatelja; pomanjkljivo opremljena pisma se ne razpošiljajo; 3.) strogo je prepovedano komu pisati o vojaških predmetih, če so tudi navidezno nedolžne vsebine, kakor: o dohodu in odhodu častnikov, o izvršeni nastanitvi vojakov itd. Razširjevalcem takih novic preti strogo kaznjevanje tudi takrat, kadar te novice nimajo nobenega hudobnega namena; 4.) ovoji se morajo odprto oddajati, tako da se poštni, oz. cenzurni uradnik more takoj o vsebini prepričati. Te ovoje zapro stranke v njegovi navzočnosti. Ovojem in denarnim pismom se nikakor ne smejo pridevati pismena naznanila. 5.) Odrezki poštnih spremnic in poštnih nakaznic ne smejo obsežati nobenih pismenih naznanil. V interesu hitre razpošiljatve poštnih pošiljatev, kakor tudi zategadelj, da se stranke obvarujejo škode in kaznovanja, se nujno priporoča izpolnjevanje predstojajočih predpisov.

(Preskrba invalidov in rodbin padlih vojakov.) Vlada razglasa, da smatra to preskrbo za eno svojih najvažnejših dolžnosti. Določbe, ki veljajo v tem oziru sedaj, nikakor več ne zadostujejo. Ker pa sedaj ni mogoče vsestransko in definitivno urediti celokupno vojaško preskrbstvo, se bo provizorično ukrenilo, kar treba vsaj v najbolj nujnih ozirih. Deloma se bo vlada držala tega, kar je že sedaj vpeljano, deloma bo poleg postavno določenih prejemkov dajala še državne podpore. Po § 1. cesarske naredbe z dne 12. junija 1915 bo rodbina invalida, ki je doslej uživala podporo, dobivala tisto še naprej, invalid pa pa bo sam dobival pristoječo mu preskrbnino. Tistim, ki nimajo postavne pravice do preskrbnine, se bodo dajale podpore. Koliko bodo te znašale, se bo šele določilo dogovorno z ogrsko vlado. Za invalidne gaziste se bo posebej preskrbelo. Invalidni oficirji bodo poleg preskrbnine dobivali še posebno podporo tako, da bodo skupni prejemki znašali največ 2000 K na leto.

(Županstva, pozor!) Ferdinand Wedas pl. Karlow, rojen dne 14. julija 1878 na Dunaju, pristojen v Kromeriž, govori češko in nemško, ter Karol Keil, rojen in pristojen v Kromeriž na Moravskem, po poklicu tiskar, se klatita brez posla po svetu in izrabljata na račun svoje domovne občine pri županstvih podpore. Županstva se opozarjajo, da, ako ni zares nujne potrebe, naj nobenemu ne dajo ničesar, marveč ž njima, kjer bi se še utegnili pojaviti, obravnavajo po odgonskih predpisih.

(Zapora letošnje ogrske letine.) Ogrski uradni list priobčuje naredbo o zapori letošnje letine. Posebna vojna žitna družba bo prevzela vso pšenico, rž, oves za primerne maksimalne cene. Le producenti smejo obdržati množino, ki odgovarja 8 kg za mesec in osebo do 15. avgusta 1916.

Razne stvari po svetu.

(Oblačila iz papirja.) Iz poročil, ki jih pošiljajo z Japonskega severoameriški konzuli, se je zdaj izvedelo, da Japonska ne preskrbuje Rusije samo s

topovi in granatami, ampak tudi z oblačili, in sicer so ta oblačila narejena iz — papirja! Na Japonskem izdelujejo iz murvnih skorij poseben papir, ki je tako voljan kakor najboljšje sukno in jako topel. Ta papir se imenuje „kamiko“. Ker je zelo tenak, se vedno med dve poli dene taka plast svilene vate in se poli potem zašijeta. Srajce in spodnje hlače iz tega papirja, so dosti gorkejšje, kakor flanelaste, in prav ta papirnata oblačila so omogočila japonskim vojakom, da so v vojni z Rusijo dobro prestali strašno zimo v Mandžuriji. Prati se seveda take srajce in spodnje hlače ne dajo, a ker so jako poceni, ne pride to v poštev.

(Čepice iz kovin.) Francoska vlada je vsled mnogih slučajev strelav v glavo odredila, da se poskusi s čepicami iz kovin. O dosedaj doseženih uspehih je poročal Le Deutu v pariški akademiji za medicino. Opazovalo se je 55 strelav v glavo. Od teh je bilo 42 strelav takih, kjer glave moštva sploh niso bile zavarovane, v 23 slučajih se je zlomila lobanja, v 19 slučajih so nastale rane, pri katerih je bila koža poškodovana. V ostalih 13 slučajih so bili vojaki opremljeni s kovinastimi čepicami. Osem strelav je povzročilo pretresenje možganov in le površno ranitev kože, nevarne ranitve lobanje se niso pojavile. Ker so se torej te kovinaste čepice izkazale kot praktične, zahtevajo zdravniki in častniki, da se jih vpelje pri armadi. Vojak ne ceni teh čepic visoko, ker so silno težke in vroče. Pod temi čepicami se glava silno poti, kovina pa lahko zarjavi. Tudi niso te čepice umerjene za vsako glavo.

(Od kod izvira „komis“?) Oče „komisa“ ni nihče drugi, nego slavni vojskovodja iz 30letne vojne Wallenstein. Ko je leta 1628. taboril pred Straßburgom, je prisilil občine, v katerih njegova armada ni bila nastanjena, da so kot nadomestilo dobavljale za armado. Da bi se dobave pravilno razdeljevale, so ustanovili komisijo, ki je sprejemala moko ter nadzorovala pečenje kruha. Ker so kruh dobavljali tej komisiji, so ga imenovali komisni kruh ali komis.

(Lov na vohune in vojaške obvezance na Francoskem.) Iz Berolina poročajo: V Parizu se je vršila v soboto splošna gonja. V spremstvu številnih agentov so policijski komisarji skrbno pretaknili vseh sedem okrajev, boulevarde in ceste okraja Notre-Dame de Loretto in Faubourg-Montmartre. Mnogo pasantov, še celo vojaštvo je moralo pokazati svoje legitimacije. Kdor tega ni mogel storiti, je bil aretiran. Vse kavarne in krčme so bile preiskane in aretiranih je bilo nad 50 oseb. — Pravijo, da se je ta gonja vršila vsled tega, da se polove vohuni in vojaški obvezanci.

(720 K vojnih stroškov v sekundi.) V nekem nagovoru, ki ga je imel mr. Acland, finančni tajnik državne zakladnice, ob priliki neke prireditve, je dokazal, da ne znašajo dnevni vojni stroški Anglije 2,100.000 funtov šterlingov, kakor je trdil Lloyd George, marveč 2,592.000 funtov šterlingov. Iz tega se lahko izračuna, da stane vsaka sekunda vojne okrog 30 funtov šterlingov, to je okrog 720 K, katera vsota se bo pa v nadaljnjem poteku vojne še zvišala.

(Dva sina in 14 vnukov v vojni.) Kmet Gampenrieder pri Bolcanu ima dva sinova in 14 vnukov v vojni. Gampenrieder je 93letni starček in bi bil šel rad sam v vojno, kar pa seveda ni mogoče, a zelo ga veseli, da sta šla njegova dva sinova, ki sta tudi že priletna, v vojno proti staremu sovražniku. Dva vnuka sta na bojnem polju že padla junaške smrti.